

ACTIVITAT 22: El retrat anònim

PROPOSTA

A partir de l'autoretrat escrit anònim d'un company/a, fes el seu retrat plàstic.

Diversos retrats plàstics fets a partir d'autoretrats literaris.

COM HO FAREM?

Llegiu en veu alta a l'aula un fragment de *L'autoretrat verídic promès a la Sra. Lola S... i no enviat per excés del sentit del ridícul* de l'escriptor Josep Pla i reflexioneu i parleu amb els companys sobre què comporta un autoretrat escrit.

Feu-ne cadascun un. Després es repartiran tots de manera que a ningú li toqui el seu. A partir de la lectura que cadascú faci del que li ha tocat, traduirà plàsticament el retrat físic i psicològic amb tècnica lliure, bidimensionalment o tridimensionalment.

EL NOSTRE REFERENT

Fragment d'*El quadern gris*, dietari de l'escriptor Josep Pla, en què, d'una manera irònica, s'autoretrata, de forma minimalista, deixant constància de la seva quotidianitat, de manera que el lector/a, va construint i imaginant el món que envolta l'escriptor. I com a segon referent, plàstic en aquest cas, tenim el fotògraf nord-americà Arnold Newman que fa servir el context per donar-nos informació del subjecte retratat. Més informació:

www.lletres.net/pla/autoretrat.html

Josep Pla.

Retrat de Picasso, Arnold Newman 1956.

CRITERIS D'AVUACIÓ

Es tindran en compte la reflexió i la fidelitat en representar l'autoretrat anònim i la polidesa en el tractament de les tècniques emprades.

RESSENYA DE L' ARTISTA

Josep Pla (1897-1981) va néixer a Palafrugell, escriptor en llengua catalana, és clau essencial per a la difusió dels costums i tradicions locals. Se'l considera un dels millors i més importants prosistes contemporanis del segle XX.

Començà estudiant Medicina, carrera que abandonà per la de Dret, que va acabar el 1919. S'introduí en el món periodístic amb un article que el durà uns quants anys a l'exili a París.

El 1925 publicà tot un recull de vivències i descripcions paisatgístiques d'Europa, així com narracions breus, retrats literaris i evocacions autobiogràfiques.

El seu estil, com es pot veure en els seus dietaris, és irònic, senzill i clar; molt observador de la realitat i descriptor d'aquesta fugint de fantasies. Al seu llibre *El quadern gris*, podem trobar-hi, entre d'altres, el fragment autobiogràfic citat.

Arnold Newman va néixer el 1918 a Nova York i estudià a la Universitat de Miami per tal de fer-se pintor. Més tard va entrar en un gabinet fotogràfic a Philadelphia, fet que el farà decantar-se cap a la fotografia.

Se'l considera un dels grans retratistes del segle XX, amb un estil propi a l'hora de posar-se darrera la càmera. Els seus subjectes no només eren artistes, sinó també polítics. Als seus inicis va fer reportatges de conscienciació social sobre la vida dels barris pobres urbans. La seva estètica fotogràfica va encaminada cap a la representació simbòlica de l'esperit humà. L'ambient que fotografia al voltant del subjecte triat parla per si sol d'ell.

NIVELL AL QUAL S'ADREÇA L'ACTIVITAT

ESO i batxillerat

SEQÜENCIACIÓ DE L'ACTIVITAT

1a hora: Lectura del fragment de l'autoretrat literari de Josep Pla. Reflexió sobre els diferents elements que hi ha en un retrat-autoretrat: el perfil físic, el psicològic, el social i cultural, l'ambientació...

2a hora: Projecció de diapositives de l'obra d'Arnold Newman, per veure com recreava i escenificava el perfil total de la gent que retratava.

3a hora: Reflexió i creació de l'autoretrat literari (anònim). El poden acabar a casa seva i lliurar-lo a la propera classe.

4a i 5a hores: Repartiment dels autoretrats dels companys/es. Anàlisi detallada de la persona que els ha tocat representar plàsticament, fent-ne un buidat dels fets i trets més rellevants. Realització plàstica del retrat.

6a hora: Lliurament i intercanvi sorpresa dels respectius treballs.

MATERIAL NECESSARI

Ordinador per redactar l'autoretrat literari, per tal que no es reconegui la lletra. Material adequat per a cada treball.